

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 97

van **BART DOCHY**

datum: 20 oktober 2022

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

EU-verordening minimumeisen hergebruik water - Voorbereiding

Op vraag van de Vlaamse overheid stelt Aquafin sinds 6 juni 2022 geen gezuiverd water meer ter beschikking voor onder andere landbouwirrigatie. Experts oordelen dat er geen garantie kan worden gegeven over het optreden van milieurisico's bij deze toepassing. Het voorzorgsprincipe wordt toegepast want er kunnen kleine hoeveelheden PFOS en andere vervuilende stoffen of micro-organismen vrijkomen.

De nieuwe voorwaarden van de EU-verordening voor het hergebruik van water voor irrigatie in land- en tuinbouw zijn pas vanaf juni 2023 van kracht. Pas dan moet worden voldaan aan nieuwe en strengere voorwaarden.

Er is een duidelijke verwijzing in de EU-verordening voor de toepassing van teruggewonnen water voor landbouwirrigatie op basis van het type gewas en het eindgebruik. Daar worden diverse minimale kwaliteitseisen en klassen aan gekoppeld waarvoor normeringen zijn opgelegd.

Wanneer het over voorwaarden gaat met betrekking tot aanvullende eisen zoals PFOS moet een duidelijk wetenschappelijk bewijs geleverd worden dat er risico's samenhangen met teruggewonnen water en niet met andere bronnen. Die risicobeoordeling moet heel wat elementen bevatten en ten minste rekening houden met diverse beschreven vereisten en verplichtingen.

1. Hoe verloopt de voorbereiding op de toepassing van de nieuwe EU-verordening? Welke onderzoeken zijn aan de gang en wat is het plan van aanpak? Hoe zal men zorgen dat dit water gebruikt kan worden voor landbouwtoepassingen?
2. Hoe verloopt de voorbereiding op het ter beschikking stellen mede gelet op de diverse investeringen die gepland of gebeurd zijn, dit rekening houdend met diverse projecten zoals INERO (Ardo), Aquafin (Kruisem) of andere Blue Deal-projecten?
3. Welke impact en gevolgen zullen er zijn voor investeringen die bedrijven al hebben gedaan?
4. Wat is de voorbereiding en het plan van aanpak om effluentwater als irrigatiewater ter beschikking te stellen binnen het bredere kader van de nieuwe EU-verordening?
5. Welke wetenschappelijke bewijzen werden geleverd met betrekking tot de aanvullende eisen dat er specifiek risico's samenhangen met teruggewonnen water en niet met andere bronnen?
6. Hoe staat het met de risicobeoordeling voor die aanvullende eisen?

7. Hoe zal men het effluent van afvalwaterzuiveringen van bedrijven en Aquafin inzetten voor hergebruik?
8. Wat is de timing voor de implementatie rekening houdend met de inwerkingtreding van de EU-verordening in juni 2023?

ANTWOORD

op vraag nr. 97 van 20 oktober 2022

van **BART DOCHY**

1. De nodige decretale wijzigingen aan het decreet Integraal waterbeleid zijn reeds gebeurd en het uitvoeringsbesluit is in voorbereiding. Verder wordt er momenteel samengewerkt tussen de VMM, OVAM en VITO om de risico's voor mens en milieu in kaart te brengen, dit gekoppeld aan het beoogd gebruik van gezuiverd afvalwater voor irrigatietoepassingen. Om gezuiverd afvalwater voor landbouwtoepassingen te gebruiken, is de EU-verordening van toepassing en wordt er binnen dit kader gewerkt. Het respecteren van de eisen uit de EU-verordening komt toe aan de initiatiefnemers voor dergelijke projecten.
2. Voor wat betreft de Blue Deal call inzet RWZI-effluent werd in het subsidiereglement als voorwaarde opgenomen dat de vereisten uit de EU-verordening gerespecteerd dienen te worden om achteraf problemen te voorkomen. Voor andere projecten die gebruik maken van gezuiverd afvalwater die niet onder de EU-verordening vallen en die hetzij reeds in gebruik zijn (bv Ardo), hetzij in uitrol zijn, wordt er gewerkt met de grondstofverklaring die door OVAM wordt afgeleverd in afwachting van een vernieuwde regelgeving (zie deelvraag 3). Over het project in Kruisem heb ik geen verdere informatie behoudens dat het een project betreft van de provincie West-Vlaanderen waar gebruik gemaakt wordt van oppervlaktewater.
3. Specifiek voor wat betreft de inzet van RWZI-effluent voor irrigatie in de land- en tuinbouw stelt de EU-verordening dat reeds bestaande initiatieven tegen uiterlijk 26 juni 2023 moeten voldoen. Hier hebben we geen vrije beleidsruimte. Wat betreft impact is het van belang te benadrukken dat er op dit ogenblik geen projecten met een structurele inzet van RWZI-effluent gekend zijn. Er zijn inderdaad wel projecten in voorbereiding maar daarvan kan verwacht worden dat deze zich nu reeds maximaal richten naar de eisen uit de EU-verordening. Voor projecten buiten de scope van de verordening zal er bij de ontwikkeling van het beleid rekening gehouden worden met de bestaande initiatieven en wordt voorzien in een passende en haalbare overgangsregeling.
4. Bij de ontwikkeling van de wetgeving voor de implementatie van de EU-verordening wordt eveneens bekeken om een kader te maken voor de inzet van RWZI-effluent voor niet-land-en tuinbouwtoepassingen. Ook de inzet van ander gezuiverd afvalwater dan RWZI-effluent zal worden bekeken.
5. We voorzien een case by case benadering voor de risicobeoordeling die de verordening voor de inzet van RWZI-effluent vraagt. In samenwerking met VITO, de VMM en OVAM is het opzet om hiervoor generieke richtlijnen ter beschikking te stellen die voort bouwen of gebaseerd zijn op de Europese richtlijnen die onlangs gepubliceerd werden. Deze richtlijnen en ook de beschikbare ISO-normen, WHO-richtlijnen houden rekening met de wetenschappelijke inzichten rond zorgwekkende stoffen en de ervaring uit reeds lang lopende irrigatieprojecten met RWZI-effluent uit het buitenland.
6. Zie vraag 5.
7. Het beleid dat ik wens te ontwikkelen zal gericht zijn op zowel irrigatie en beregening, maar ook op andere toepassingen zoals bv. de inzet als proceswater bij bedrijven en de

inzet richting watervoorziening (drinkwater en tweedecircuitwater). Hoe dit in praktijk concreet zal vorm krijgen is afhankelijk van de initiatiefnemers.

8. Opzet is dat de nodige aangepaste wetgeving er zal zijn in juni 2023.